

CSEPREGI JÁNOS

Az utolsó nap

Krétát enni? Tökre jó. Meleg, sós vizet inni? Tökre jó. Betegnek lenni? Tökre jó, főleg ha nem akarok töri dogára tanulni. Mert ugye mi a francért is akarnék, ha a felnőtteket úgyis csak az a sok hülye évszám érdekli, arra viszont a rosseb se kíváncsi, milyen jó lovagi páncélok, harci méneket meg kőhajítókat tud rajzolni az ember. Klafa befeküdni néhány órára egy kád hideg vízbe, aztán meg otthon maradni lázasan, mikor nincs semmi kedvem felelni oroszról, hogy legádázabb ellenségeim legnagyobb öröme megint jól összeszidhasson az Irina, hogy még a Fortocskával se megyek semmire, mert hiába szép a kiejtés, hiába beszélek dallamosan, mégiscsak nyilvánvaló: semmit nem értek az egészségből, fogalmam sincs róla, hogy mi lett a Krásznájá Sápocskával, ismét csak bemagoltam az egészet. Becsszóra, néha szívesen, sőt boldogan iszom szóda helyett tejjel a citromos limonádét, mert egy rettenetes erejű és kiszámíthatatlan természetű hasmenés még mindig sokkal jobb, mint az, hogy újra kiröhögjenek testnevelésen, mert csak négyszer tudom teljesen felhúzni magamat a rúdon, mert a féligek meg a háromnegyedek nem adódnak össze. Szóval betegnek lenni baró, ha az ember nem akar suliba menni, de baromira rossz, ha nem mehet, mikor kellene. Egy kis láz, egy kis hányinger frankón nem probléma, de vizketni egy hétig, mellette meg majdnem meghalni a kíváncsiságtól meg a félelemtől, az már tutira nem annyira vicces. Rabnak lenni a négy fal között teli gatyával? Ennél minden csak jobb lehet. De hát már csak ilyen az én formám. Én mindig csak akkor betegszem meg igaziból, amikor egy csomó mindennek végleg el kell dőlnie, egy csomó mindennek végleg ki kell derülnie, amikor olyasmi dolgokról kellene hallanom, amik holtbiztos, hogy az egész életemet örökre meg fogják változtatni. Ilyenkor én hiába nem eszem a krétát, hiába nem iszom a tejlimonádét, egyszerűen valahogy mégiscsak megnyekkenek. Ráadásul bárányhimlő hatodikban? Tök ciki. Akkor már inkább halna meg az ember tisztességesen, találna fejbe egy távoli bolygóról érkező meteorit, miközben a sivatagban idegen civilizációk nyomai után kutat Däniken professzorral, vagy dőlné rá egy égő ház, miután kimenekített odabentről egy gyönyörű, ájult nőt, aki a szerelme, vagy egy síró csecsemőt, aki természetesen nem a szerelme, esetleg egy öreg tudóst, aki később majd feltalál egy újfajta úrrakétát, esetleg valami még szuperebb dolgot. De nekem rohadatul nincs ilyen mázlim, és persze már soha nem is lesz.

Negyedikben például volt az a hülye szerelmes levél. Pénteken még beraktam a Dancs Viki padjába, hétfőn már ki is vették a vakbelemet. Soha nem fog kiderülni, hogy a műtét napján nem rakott-e az enyémbe egy válasz-szerelmeslevelet, ami aztán valahogy elveszett, mire három hét múlva újra mehettem iskolába, vagy esetleg a legjobb alkalmat kivárva valaki egy éjszaka betört a sulis épületébe, aztán ellopta, csak azért, mert féltékeny volt rám a Viki talán nagyon is perzselő szerelme miatt. Soha nem fogok rájönni, hogy nem így történt-e igazándiból! Egyedül csak azt tudom, hogy amikor keresni kezdtem a padomban, akkor frankón nem volt ott semmi, hiába izgultam heteken keresztül. Pedig ha nem betegszem meg, akkor lehet, hogy már két éve járnánk, meg minden, s talán egészen máshogy alakul az életem, így meg lehet, hogy soha nem is fogok megnősülni. Sőt, tutira nem.

Vagy ötödikben, amikor rajzversenyt hirdettek a suliban, olyat, amin álnévvel bármilyen képet be lehetett adni, én meg egy hónapon keresztül naponta órákat töltöttem azzal, hogy minél klafábban le tudjam rajzolni, ahogy egy fekete meg egy fehér nindzsa harcol egymással. Hiába mondta a Feri, aki még be is öltözött otthon a kedvemért nindzsának, plusz meg is mutatta azt a szuperül titkos nundzsakuzást, amit egyedül a kiválasztottak sajátíthatnak el, ráadásul ők is szigorúan csak bekötött szemmel csinálhatják, mert olyan gyorsak, hogy ha nézni akaró valaki a mozdulataikat, akkor annak egyetlen perc leforgása alatt kisülne a szeme meg felforrna az agyvíze, ezért aztán nekem is körbetekerte egy sállal a fejemet, úgy, hogy még majdnem meg is fulladtam tőle, hogy inkább vöröset rajzoljak a feketével szembe, mert mindenki tudja, hogy a fehéret a legeslegnehezebb lerajzolni fehér lapra, én mégis kitartottam. Nem volt könnyű, de én csak húztam a vonalakat összeszorított foggal, csak rajzoltam, csak rajzoltam, annyira, hogy minden zsebpénzem elment filcre meg húszfilléres rajzlapra, de nem adtam fel. Egyébként meg holtbiztos, hogy én nyertem volna azt a bazi nagy csokitortát, ha a beadási határidő lejártának napján nem kapja be az a hülye küllő a lábamat, s nem borulunk bele bicajostul a vízzel teli út menti árokba. Emlékszem, az orvos még vigyorogott is, amikor elmondta, hogy nem nagy dolog az egész, csak egy szimpla kis zöldgally-törés a sarkamon, én meg az iskolatászkámra és a benne lévő rajzomra gondoltam, reménykedtem, talán nem esett baja, pedig igazából már abban a pillanatban, amikor félig az árokban feküdvé kinyitottam a szemem, éreztem, hogy életem talán legnagyobb lehetőségének konyec. Mert ha én nyertem volna meg az első helyezést, nem pedig a Gugán Ági meg a *Virággal köszöntjük április negyedikét*, akkor simán megeshet, hogy rögtön továbbküldtek volna valami megyei versenyre, onnan meg ki tudja, hová? Ma meg már Amerikában élnék, és avval keresném halálra magamat, hogy én rajzolom az egész világon a legszuperebb képregényeket. Így meg nemhogy nagy lóvé meg New York, de még torta se lett az egészből, pusztán azért, mert nem tartottam

elég messze a lábamat a hátsó keréktől, mikor a Feri versenybicajának a csomag-tartóján utaztam.

Szóval lógni a suliból baró, de közel tizenhárom évesen nyomorult bárány-himlővel feküdni itthon, miközben tövig rágom a körmeimet, néha pedig alig tudom megállni, hogy el ne bőgjem magam a félelemtől vagy a viszketéstől, az azért már tökre más. Mert nem elég a rettegés, hogy állandóan az jár a fejemben, vajon rájött-e már valaki, hogy én voltam, kellenek még ezek a hülye pöttyök is, amik nemcsak hogy elborítják az egész testemet, ráadásul még folyton viszketnek is. Legszívesebben egész nap vakaróznék, de egyrészt nincs elég ujjam hozzá, másrészt meg biztosan ugrik a húsvéti, a születésnap, a karácsonyi meg úgy általában az összes ajándék egész évre, ha nagymama rajtakap. Mivel azonban idáig nem kapott rajta, mindennap főzi nekem a világ legfinomabb madártejét, de hogyan is lenne étvágyam, mikor ennyire közel a vég. Péntekig ráadásul minden este belázasodtam, és hiába akartam a gyengeség miatt inkább az ágyban maradni, mégis muszáj volt esténként megfürdenem, mert nagymama addig nem volt hajlandó krémmel bekenni a kiütéseimet, szóval jól megszarolt, amit soha nem vártam volna tőle, most már jól tudom, hogyan érezhette magát az a Julius Caesar, amikor megszurkálták a bicskájukkal a mocsok rokonai.

Végül azonban csak eltelt ez a nyomorúságos hét, holnaptól pedig újra mennem kell suliba, de már rohadtul nem vagyok biztos benne: nem választanám-e inkább mégiscsak az öregkoromig tartó viszketést és étvágytalanságot helyette. Mert hát simán előfordulhat, hogy már mindent tudnak rég, mert esetleg meglátott valaki, idáig meg csak arra vártak a tanárok, hogy végre meggyógyuljak, nehogy véletlenül akkor nyuvadjak ki, mikor az igazgatói irodában közlik velem: kirúgtak, életem hátralévő részét pedig egy föld alatti tömlőben vagy javítóintézetben kell töltenem. Aztán már vágnak is be valami sötét kocsi csomagtartójába, irány Paradicsompuszta, vagy Szibéria, vagy valami még sokkal-sokkal szörnyűbb hely, mondjuk olyan, ahol a csokoládét és a téli fagyit még hírből sem ismerik, ráadásul minden étkezésre spenótot meg krumplicukrot kap az ember, videofilmek meg egyáltalán nincsenek! Negyedik óta minden évben baj lett belőle, ha beteg voltam, miért is lenne idén másként?

Persze a Dancs Viki meg az iskolai rajzverseny is borzasztó meg félelmetes volt, de most egészen másról van szó, még azokhoz képest is félelmetesen komoly dolgokról, ez a vészesen közeledő hétfő pont olyan, mint amikor egy totál izgalmas lapozgatós könyvben, mondjuk a *Gyíkkirály szigetében* választanod kell a legvégén, hogy levágod-e a fő-fő gonosz fejről azt a kinövést, a goncsogot, ami látszólag nem több egy hatalmas, szőrös bibircsóknál vagy egyszerűen úgy hagyod, mert ha igen, akkor hiába csináltad végig becsületesen az egészet, hiába dobtál a kockákkal rendesen, csalás nélkül, hiába nem tetted oda az ujjadat az előző oldalakhoz, ismét lapoznod kell, s rögtön jön is a 76. oldal, ahol már olvas-

hatod is kigúvadt szemmel: Kalandod itt véget ért! Látszólag csak egy szőrös bircsók, de hát néha ennyin múlik az élet.

Holnap kiderül minden. Egy hét rabság ér véget, amit szobám keserű magányában kellett töltenem, mert még látogatóba se jöhetett hozzám senki. Egy hétig tartott ez a viszketős gyötrelmem, mégis tuti, hogy még ez is százszor jobb volt, mint ami ezután következik. Nem, igazán nem is volt olyan rossz itthon lenni, nem is volt olyan rossz minden este megfürödni, sőt, végül is egy rakás egészen klassz dolog történt velem, mióta itthon vagyok, például:

1. A leckét senki nem tudta elhozni személyesen a fertőzés veszélye miatt, telefonunk meg még nincs, hiába ígérték nagymamának már tavalyelőttre.

2. Kelemen Pityu, aki igazi haver, mindennap reggel és este baró, újságkivágásokból összeragasztott leveleket dobott a postaládánkba, amikből már van egy egész kis gyűjteményem.

Oltári jó ötlet volt tőle, kár, hogy az ollóval nem bánik túl ügyesen, meg az is, hogy lusta volt összeragasztani legalább néhány értelmes és igazi mondatot, így aztán a füzetből kitépett lapokon össze-vissza váltakoztak a fizikán írt feljegyzései, a mindenféle félbevágott betűk kusza halmazai meg az újságból kivágott képek és szövegrészletek, például: *Néhányan úgy gondolják, kibékíthetetlen az el-lentét a tengerimalac- és a papagájtartók között... vagy ...fejlett, a szocializmus értékein nyugvó társadalmunkban sajnos még ma is sokan babonásan rettegnek az álterhességtől a férfiak közül*, de azért akadt néhány egészen jó, fürdőruhás nőciről készült kép is, kár, hogy a legtöbb lánynak hiányzott legalább egy vagy két testrésze. Ha jól sejtem, anyukája *Nők lapja*-gyűjteménye meg az öccse *Kisállat* magazinjai látták kárát a barátságunknak, amiért még biztosan nagy árat fog fizetni, ha egyszer kiderül, sőt még az is lehet, hogy majd mellém temetik, mivel otthon tutira agyoncsapják emiatt. Én viszont sajnos ennek ellenére sem tudtam meg a leveleiből semmi értelmeset arról, hogy mi történt a lakásunkon túl, de a tévéhíradón még innen, pedig ha rám nézve rettenetes dolgok történtek is odakint, még azt is jobb lenne tudni, mint hogy lassanként megfojt a bizonytalanságból fakadó félelem.

Én már belefáradtam, hogy rettegésben éljek, s még álmomban is csak azon rágódjak, hogy mi lesz majd, mikor reggel a suliba érek. De már nincs visszaút. Ha nem betegedtem volna meg, akkor talán még lett volna esélyem, de másként alakultak a dolgok. Mert ha még meg is szöknék, biztosan körözni kezdenének, egy veszélyes bárányhimlős hatodikost talán még le is lőnének, nagymama pedig belehalna, mikor megmondaná neki, hogy az unokájából nemcsak pöttyös kutyá, de még bűnöző is lett. Nem, betegen tutira nem menekülhetek, szóval vár rám az ítélet.

Nemrég még tökre úgy gondoltam, hogy nálunk a faluban dögunalom az élet; az embert tavasszal már csak a nyári úttörőtábor rohadtul távoli reménye meg a szalmakalapgyári télapóünnepség egyre kopottabb narancsízű emléke tartja életben, de ezen a két biztos ponton kívül piszkosul nincs más, csak a sötétben taton-gó kétségbeesés, ami totál olyan, mint valami hideg, feneketlen tó, tele félelmetes szörnyetegekkel: tanárokkal, nyolcadikosokkal, feleltetésekkel. Én meg hiába próbálok teljes erőből úszni előre az időben, az én kutyaúszásomtól baromira nem csökken a távolság köztem és a túlpart között. Most már visszasírom azokat az átkozottul unalmas, fuldoklós percekét.

Bizony már aludni is csak alig tudok, s még az elmaradt leckék és Pityu levelei se jelentenek igazi vigaszt nekem, sőt még azok a klafa katonák sem, amiket még karácsonyra kaptam, s amiknek nemcsak a fejét, de a kezét és a lábát is lehet mozgatni. Ráadásul még nagymamával se tudtam beszélni erről az egészről, hogy legalább neki elmondhassam, mit érzek. Bármikor is próbálkoztam volna, ő folyton csak azt hajtogatta, ha unatkozom, akkor nézzem meg a polcon a verne-gyulákat, de nem értette, hogy nekem nem az a bajom, hogy unatkozom, ráadá-sul meg semmi kedvem valami régi, magyar krapek unalmas könyveit bújni, mi-közben egyre közelebbinek érzem magamhoz a véget. Nincs az én félelmemhez fogható érzés, és nem is tudja itt a faluban rajtam kívül senki, milyen úgy ébredni minden reggel, mintha egyike lenne azoknak a mocsárban raboskodó amerikai hadifogyoknak, akiknek a Rambó 2-ben kígyókat meg békákat kell enniük egy félig víz alatt lévő nyúlketrecbe zárva, miközben zárlatos rádiókkal meg hűtő-szekrényekkel rázatják őket, mert bizony pont ilyen rossz nekem is. Persze nagy-mama nem etet velem varangyokat, meg a Kelemen Pityu faterja is megjavította már a hűtőszekrényünket, de azért mégis. Sőt! Azoknak a katonáknak legalább van okuk kitartani, mivel tudják, hogy eljön majd értük a saját Rambójuk, hogy robbanós nyílveszőkkel odapörköljön a mocskoknak, őket meg hazavigye. Ne-kem viszont nincsen senkim, így mikor őket már rég elvitték egy óriási harci he-likopteren, én még akkor is csak egy mindenki által elfelejtett bűzölgő mocsár-ban leszek, egyedül, megmentő nélkül, ami nem túl klassz kilátás egy rossz útra tért mellékszereplőnek. Szóval nekem már reményem nincs, nekik meg okuk a panaszra, mert akárhányszor indul is el a film, akárhány csúszómászót kell is megenniük újra meg újra, őket tutira mindig megmentik, az én filmem viszont már soha nem indul megint előlről, hiába is nyomkodná bárki a PLAY-t vagy REW-et, legfeljebb csak jól bekapja a szalagot a videó.

Bizony, már csak egyet kell aludni. Bizony, tutira kiderült minden. Csessze meg.